

25 jaar tijdschriftenrubriek

Jean-Paul Korst

Deze maand ben ik precies 25 jaar redacteur van de tijdschriftenrubriek van deze Halo. Hoog tijd om eens terug te kijken op deze periode vanaf eind 1999, waarin er ontzettend veel is veranderd.

Hoe het begon

Voor de Halo van november 1999 maakte ik mijn allereerste bijdrage voor de tijdschriftenrubriek. Ik wist niet dat er vervolgens nog bijna maandelijks 300(!) zouden volgen. Ik werd de opvolger van Han Groeneveld die jaren deze rubriek vorm had gegeven. De reden dat ik redacteur werd van deze rubriek kwam door een enquête die in 1999 door de Nederlandse Vereniging voor

Weerkunde en Klimatologie (VWK), werd uitgeschreven door de toenmalige eindredacteur Ben Logtenberg. Daarbij gaf ik aan dat ik regelmatig op de hoogte wilde blijven van Het Weer in al zijn facetten en daar leent de tijdschriftenrubriek zich natuurlijk helemaal voor. Ik heb me meteen aangemeld toen de vacature vrij kwam en werd aangenomen. Het werk bestaat uit het maken van samenvattingen van artikelen uit tijdschriften die met Het Weer te maken hebben. En dat doe ik nu dus 25 jaar lang. In totaal heb ik dan ook voor jouw gelezen: 2.154 tijdschriften bestaande uit bijna 14.000 artikelen met een totale inhoud van 56.000 pagina's. Weergaloos!

Tijdschriften

De tijdschriften kwamen in de eerste jaren uit negen verschillende landen. Dat waren de Verenigde Staten, Oostenrijk, Duitsland, België-Vlaanderen, België-Wallonië, Nederland, Engeland, Zweden, Denemarken en Zwitserland. In totaal waren dat 19 verschillende tijdschriften die maandelijks of periodiek uitkwamen. Tot en met 2003 kreeg ik gemiddeld 10 tijdschriften per maand, maar tien jaar later waren dat er nog maar 8 en de laatste jaren is dat verder teruggezakt naar maandelijks 4 tot 6 tijdschriften. Oorzaken daarvan zijn enerzijds tijdschriften die zonder redenen niet meer werden toegestuurd, ondanks diverse aanmaningen, en anderzijds dat de abonnementskosten van sommige tijdschriften zo hoog opliepen dat besloten is om het abonnement ervan te staken. Daarnaast hield een tijdschrift gewoon op te bestaan. De tijdschriften die door jaren heen uit deze rubriek zijn verdwenen, zijn:

- Mens & Wetenschap (Nederland)
- Laubfrosch (Duitsland)
- Der Wetterlotse (Duitsland)
- ÖGM Bulletin (Oostenrijk)
- The Journal of Meteorology (Verenigd Koninkrijk)

- Weatherwise (Amerika)
- Polarfront (Zweden)
- Météo Journal (België-Wallonië)
- Mariners Weather Log (Amerika)

Desondanks zijn er nog genoeg tijdschriften over en zijn er zelfs weer nieuwe bijgekomen, zoals *Het Weer Magazine*. En tegenwoordig zie je steeds meer tijdschriften die online op het internet zijn te vinden. Zoals *Delta Life*, *Meteorological Technology International*, *Mitteilungen DMG* en *WMO Bulletin*. Die trend van papieren naar digitale tijdschriften zet zich steeds verder door en dat zie je terug in mijn huidige tijdschriftenrubriek. Zo krijg ik de tijdschriften *Climatological Observers Link (COL)*, *Weather* en *Weerspiegel* niet meer fysiek binnen, maar alleen nog digitaal.

Aanvraag artikelen

Bovenaan de rubriek in de Halo staat de opmerking dat er de mogelijkheid bestaat om van elk artikel een kopie te krijgen die je dan in de originele taal van me krijgt. De vraag is hoeveel er nu eigenlijk wordt opgevraagd? Welnu, sinds november 1999 werden er in totaal 124 aanvragen gedaan met in totaal 951 artikelen. Dus gemiddeld zo'n acht artikelen per aanvraag. Dat was 77 keer via een brief, en 47x via de e-mail. Nu is dat sinds 2020 gedaald tot geen enkele aanvraag meer. De aanvraag met de meeste artikelen bedroeg maar liefst 78. Vanaf 2013 is er echter een duidelijke afname van het aantal aanvragen. Waren er dat in het begin gemiddeld tien per jaar, nu is dat vanaf 2020 gereduceerd tot geen enkele aanvraag meer. De belangrijkste reden daarvoor is de opkomst van het internet. Steeds meer uitgeverijen staan namelijk met hun tijdschriften op het internet en aangezien ik gemiddeld twee maanden later ben met dezelfde tijdschriften loop ik als het ware achter de feiten aan. Vervolgens zien we dat via het internet de informatie die in de tijdschriftenrubriek staat al eerder op andere plaatsen te vinden is. Kortom, vaak is het oud nieuws.

Van papier naar digitaal

Het verzenden van de artikelen door deze redacteur naar de aanvrager is in 25 jaar ook gewijzigd. Voorheen werden alle artikelen gekopieerd bij de boekhandel en met een begeleidende brief in een enveloppe verstuurd. Nu worden de artikelen door mij in kleur gescand en gaat alles via de e-mail. De tarieven daarvoor zijn hetzelfde gebleven: tien eurocent per pagina.

Gezien voorgaande moet de vraag gesteld worden of deze rubriek nog wel waarde heeft als er een duidelijke daling te zien is van zowel het aantal tijdschriften als van aanvragen. Het doel van deze rubriek is echter om jou te informeren over alle artikelen inzake het weer die in tijdschriften verschijnen. Een kopie eruit maken is een service, maar geen

doel. Daarom denk ik dat voor de komende jaren deze rubriek gehandhaafd zal blijven onder redactie van ondergetekende.

Wist je dat deze redacteur ook de tijdschriftenrubriek van de Nederlandse Vereniging voor Weerkunde en Klimatologie verzorgd? Ook dat doe ik precies 25 jaar. Daar is het opvallend dat het aantal artikelen flink lager ligt. Namelijk in totaal 146 aanvragen, waarin totaal 451 artikelen werden

opgevraagd. Dat was één keer via een brief, 107 x via de e-mail en 38 x telefonisch. Het aantal gevraagde artikelen bedroeg in Nederland gemiddeld in het begin drie tot vier per aanvraag en nu beperkt zich dat vaak tot slechts één artikel per aanvraag.

Boeken over weer en klimaat

De tijdschriftenrubriek kun je niet alleen vinden in de Halo, maar op de website van de VVK. Echter, dat is alleen bestemd voor leden van de VVK. Vanaf 2013 is op die website de Tijdschriftenrubriek uitgebreid met boeken en heeft daardoor een nieuwe naam gekregen: Lectuurrubriek. Naast de tijdschriften staan er nu ook boeken in die gaan over weer en klimaat. Vroeger had de VVK voor leden een fysieke bibliotheek met boeken. Gezien de enorme hoeveelheid ruimte die dit bij de diverse leden innam en de uitgebreide mogelijkheden via internet, is besloten om deze bibliotheek alleen nog digitaal voor leden te onderhouden op de website. Uit mijn eigen bibliotheek heb ik meteen al mijn 92 weerboeken beschreven. Dat is daarna verder gegroeid tot meer dan 300 boeken die op de website staan. Om precies te weten waar zo'n boek over gaat maak ik daarvan een korte beschrijving met vermelding van auteur, uitgever en ISBN-nummer zodat je deze boeken kunt lezen bij een bibliotheek of kopen in een boekwinkel. Een nieuwe service is voor de leden geboren. Tip: als je een uitgave van een boek over weer en klimaat ziet en deze staat nog niet in de lijst, geef het dan aan mij door via tijdschriften@vkwweb.nl. Ik zorg er vervolgens voor dat deze in de boekenlijst terechtkomt. Maar zoals gezegd is dit alleen bestemd voor VVK-leden, maar wellicht dat de VVK dit ook ooit wil gaan doen.

Als ik 30 jaar in dit 'vak' zit zal ik het volgende artikel voor jullie schrijven. Hoe de wereld van Het Weer in 2029 er dan uit zal zien en met welke tijdschriften kun je hier allemaal bekijken. Want ik zal het voor je bijhouden. Bladeren door het weer is gewoon fantastisch om te doen en het blijft nog steeds leuk.